

DRAUGAS

PERIODICALS
April 16, 2004
Vol. XCV

95-IEJI METAI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 16, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-15-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 74
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos krepšinio kelionės ratas JAV. „Lituanica“ pradeda pirmenybes. ŠALFAS jaunųjų krepšinio pirmenybės. Varžybų Kanadoje pasekmės. 2 psl.

Verta atgaivinti Lietuvos žurnalisto sąjungą. Lietuvai reikalingos permainingos. Vilniaus arkikatedros atšventinimo sukaktis. 3 psl.

I nusikalstamumą jau linksta ir mergaitės. Debiutuoja „Galvos“. Anglų kalbos pamoka. 4 psl.

Per Skandinaviją nemokamai. 5 psl.

Dvi mokslininkų ir tyrinėtojų kartos. Atvyks aktorė Olita Dautartaitė. 6 psl.

Sportas

* Lietuvos krepšinio federacijos vykdomojo komiteto posėdyje ketvirtadienį Lietuvos jaunimo (iki 20 metų) vaikinų krepšinio rinktinės vyriausiuoju treneriu patvirtintas Šiaulių „Šiaulių“ vyrų krepšinio komandos vyriausiasis treneris Ramūnas Butautas. Jaunimo rinktinė liepos 23 – rugpjūčio 1 dienomis dalyvaus septynių Europos jaunimo krepšinio čempionato finalinėse varžybose Brno mieste (Čekija). Mūsų šalis B grupėje susitiks su Baltarusijos, Graikijos, Serbijos ir Juodkalnijos, Slovenijos bei Ukrainos krepšininkais. A grupėje rungtyniaus Čekijos, Ispanijos, Izraelio, Kroatijos, Latvijos ir Rusijos komandos. R. Butautas buvo 2003 m. pasaulio jaunųjų (iki 19 metų) čempionatą Graikijoje sidabrą pelniusios Lietuvos rinktinės trenerio asistentas.

* Druskininkuose pradedusio 21-ojo Europos jaunųjų (iki 18 m.) merginų krepšinio čempionato atrankos pusfinalio A grupės turnyro pirmosiose rungtynėse trečiadienį Lietuvos rinktinė pralaimėjo Kroatijos bendraamžėms 64:71. Mūsų šalis laimėjo pirmąjį kėlinį aštuoniais taškais ir pirmavo po dviejų kėlinių 31:29, tačiau paskui išryškėjo varžovių pranašumas. Daugiausia taškų Lietuvos komandai pelnė Greta Lukšytė – 20, Indrė Kalnaitytė – 12 ir Evelina Bruklytė – 10.

* Tarptautinės futbolo federacijos (FIFA) trečiadienį paskelbtose naujausiose pasaulio futbolo rinkinių vietų lentelėje Lietuvos, Moldovos ir Kongo komandos, surinkusios po 432 taškus, dalijasi 104-ąją vietą.

Naujausios žinios

* Opozicija nėra linkusi pripažinti kairiųjų vyriausybei nuopelnų dėl augančios ekonomikos.

* Lietuvoje lankysis Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras.

Partijų atstovai nesutarė dėl bendro kandidato į prezidentus

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Apkalta prezidentui pradėjus keturių didžiausių valdančiųjų ir opozicinių partijų atstovai nesutaria dėl bendro kandidato, kuris galėtų pirmiausia prezidento rinkimuose varžytis su nušalintu nuo posto Rolandu Paksu, jeigu šis bandytų dar kartą kandidatuoti.

„Mes nesakome, kad būtina turėti vieną kandidatą. Šiandien mes supratome, jog minimalus skaičius kandidatų, kurie gali atstovauti mūsų partijoms, yra du. Tai yra Česlovas Juršėnas ir, sakykime, Valdas

Adamkus“, po keturių partijų atstovų pasitarimo sakė opozicinės Tėvynės sąjungos (TS) vadovas Andrius Kubilius.

Susitikime be A. Kubiliaus dalyvavo opozicinės Liberalų ir centro sąjungos pirmininkas Vilniaus meras Artūras Zuokas. Valdančiai Lietuvos socialdemokratų partijai atstovavo partijos rinkimų štabo narys parlamentaras Juozas Bernatoniš, valdančiai Naujaijai sąjungai (NS, socialliberalams) — rinkimų štabo vadovas Vaidas Pliusinis.

Minėtų keturių partijų at-

stovai praėjusių metų pabaigoje pradėjo apkalta prezidentui R. Paksui, kurį Seimas balandžio 6 dieną nušalino nuo posto už šiurkščius Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą.

Apkalto metu kalbėta, jog R. Pakso priešinkai pirmiausia prezidento rinkimuose turėtų iškelti bendrą kandidatą, tačiau socialdemokratų jau paskelbė, jog prezidento rinkimuose kels partijos pirmininko pavaduotoją Č. Juršėną.

Atsakydami į tai, liberalcentristai iškėlė buvusį prezidentą V. Adamkų. Tačiau pas-

tarasis dar nėra davęs aiškaus atsakymo, ar dalyvaus rinkimuose.

Praėjusį trečiadienį V. Adamkus pareiškė taip pat svarstąs galimybę paremti rinkimuose laikinąjį prezidentą Artūrą Paulauską, kuris iki R. Pakso nušalinimo vadovavo socialliberalams ir ėjo Seimo pirmininko pareigas.

Spaudos teigimu, V. Adamkus kandidatavo, jeigu rinkimuose nuspėtų dalyvauti po apkalto už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą ir priesaikos sulaužymą nušalintas R. Pak-

sas.

Tuo tarpu, socialdemokratų nuomone, jų kandidatas taip pat turi realią galimybę patekti į antrą prezidento rinkimų ratą.

A. Kubilius pažymėjo, jog partijos tės konsultacijas ir kartu stebės besiklostančią situaciją. Jo nuomone, rimčiausios konsultacijos dėl bendro kandidato įvyks likus 15 dienų iki balsavimo.

Pagal Seimo priimtą Prezidento rinkimų įstatymo pataisą, kandidatai ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų gali

atsiimti savo kandidatūras.

„Gali būti, jog mūsų partijoms atstovaus keli kandidatai, bet sieksime, kad jų būtų kaip galima mažiau“, sakė A. Kubilius.

Seimas ketvirtadienį nusprendė, jog prezidento rinkimai vyks birželio 13 dieną, kartu su rinkimais į Europos parlamentą o jau kita pirmadienį turi pra-sidėti kandidatų į prezidentus registravimas.

Jeigu ne vienas kandidatas nebus išrinktas pirmajame ture, antrasis bus rengiamas birželio 27 dieną.

Seimas pataisė Prezidento rinkimų įstatymą

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Seimas ketvirtadienį pritarė laikinojo prezidento Artūro Paulausko veto Prezidento rinkimų įstatymo pataisoms, kurios sukėlė abejonių dėl atitikimo Konstitucijai.

Seimas pritarė laikinojo prezidento siūlymui išbraukti priimtą pataisą, įpareigojančią Vyriausiąją rinkimų komisiją (VRK) rekomenduoti nesiekti prezidento posto asmeniui, kurį Konstitucinis Teismas yra pripažinęs šiurkščiai pažeidus Konstituciją ir sulaužius duotą priesaiką.

„Teisė yra nuostata: negalima bausti du kartus už tą patį pažeidimą, be to, įstatymai negali būti kuriami vienas asmeniui“, aiškindamas veto motyvus ketvirtadienį Seime sakė laikinojo prezidento atstovas Darius Beinoravičius.

Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius (k) ir Ukrainos gynybos ministras Jevgenij Marčukas.

Kazys Bobelis ir toliau pyksta su savo partija

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Seimo narys Kazys Bobelis ketvirtadienį pakartojo tebe laikantis save partijos „Lietuvos krikščionių demokratų“ (LKD) pirmininku, nors prieš kelias savaites vykusioje konferencijoje naujojo vadovo buvo išrinktas Molėtų meras Valentinas Stundys.

Seime surengtoje spaudos konferencijoje K. Bobelis pripažino norėjus atsistatydinti, kai tik partijos grupės sutars dėl priimtino kandidato, tačiau teigė, jog naujas pirmininkas buvo išrinktas pažeidžiant partijos statutą ir jungimosi sutartį.

LKD buvo įkurta 2002 metais prie Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) prisijungus K. Bobelio vadovaujamai Krikščionių demokratų sąjungai (KDS).

Kazys Bobelis Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Pagal jungimosi sutartį, K. Bobelis turėjo eiti partijos pirmininko pareigas iki Seimo rinkimų, jeigu pats neatsistatydina.

Anot K. Bobelio, jis liks partijos pirmininku, kol bus surengta nauja partijos konferen-

cija.

Tuo tarpu LKD pirmininko pavaduotojo parlamentaro Algirdo Saudargo teigimu, K. Bobelis informavo konferenciją apie savo atsistatydinimą ir jis buvo priimtas.

A. Saudargo nuomone, bandymas abejoti konferencijos rezultatais, K. Bobelis eina į konfliktą su partija ir kelia „didelių abejonių“ dėl savo galimybės būti kandidatu į Europos Parlamentą.

Anksčiau planuota, jog iš LKD pirmininkų pasitraukęs K. Bobelis būtų įrašytas pirmuoju numeriu partijos kandidatų sąrašą.

„Labai gaila, kad K. Bobelis nepaklūsta konferencijos sprendimams ir didelės partijos daugumos valiai“, pažymėjo A. Saudargas.

R. Pakso įsakas surengti apkaltą A. Paulauskui prieštarauja Konstitucijai

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Rolando Pakso, dabar jau nušalinto nuo prezidento pareigų, įsakas, siūlantis pradėti apkaltos procesą tuometiniam Seimo pirmininkui, dabar — laikinajam prezidentui Artūro Paulauskui, prieštarauja Konstitucijai, ketvirtadienį paskelbė Konstitucinis Teismas (KT).

Įvertinus Seimo statuto nuostata, kad siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą konkrečiam asmeniui turi teisę prezidentas, o dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų bei Apeliacinio teismo pirmininko ir teisėjų — taip pat ir teisėjų garbės teismas, prieštarauja Konstitucijai.

Taigi Konstitucijai prieštarauja ir prezidento 2004 metų kovo 12 dienos įsakas, kuriuo buvo siūloma pradėti apkaltos procesą Seimo nariui A. Paulauskui.

Tuometinis prezidentas R. Pakas pasiūlė surengti apkaltą Seimo nariui A. Paulauskui dėl šiurkštaus Konstitucijos pažeidimo ir priesaikos sulaužymo.

R. Pakso nuomone, A. Paulauskas šiuos nusižengimus padarė pernai neteisėtai paviešinęs slapta Valstybės saugumo departamento pažymą.

konstitucinės apkaltos sam-

pratos.

Pagal Konstituciją, prezidentas apskritai neturi teisės siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą asmeniui, nurodytiems Konstitucijos 74 straipsnyje — Konstitucinio Teismo pirmininkui ir teisėjams, Aukščiausiojo Teismo pirmininkui ir teisėjams, Apeliacinio teismo pirmininkui ir teisėjams bei Seimo nariams.

Konstitucinis Teismas nutarė, kad Seimo statuto 230 straipsnio 1 dalis ta apimtimi, kuria nustatyta, kad siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą konkrečiam asmeniui dėl šio statuto 228 straipsnyje nurodytų pagrindų (šiurkščiai pažeidus Konstituciją arba sulaužius priesaiką, taip pat paaiškęs,

jog padarytas nusikaltimas) tu-

ri teisę prezidentas, o dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjų bei Apeliacinio teismo pirmininko ir teisėjų — taip pat ir teisėjų garbės teismas, prieštarauja Konstitucijai.

Taigi Konstitucijai prieštarauja ir prezidento 2004 metų kovo 12 dienos įsakas, kuriuo buvo siūloma pradėti apkaltos procesą Seimo nariui A. Paulauskui.

Tuometinis prezidentas R. Pakas pasiūlė surengti apkaltą Seimo nariui A. Paulauskui dėl šiurkštaus Konstitucijos pažeidimo ir priesaikos sulaužymo.

R. Pakso nuomone, A. Paulauskas šiuos nusižengimus padarė pernai neteisėtai paviešinęs slapta Valstybės saugumo departamento pažymą.

Socialdemokratai atmeta liberalų ir konservatorių kaltinimus

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Valdančiosios Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) atstovai atmeta kaltinimus, jog jie griauia vieningo kandidato į prezidentus paiešką ir, savo ruožtu, tuo pačiu kaltina opozicinę Liberalų ir centro sąjungą.

„Liberalai, nesuderinę su kitomis partijomis, kaip vadina bendrą kandidatą iškėlė buvusį prezidentą Valdą Adamkų. Atsakydama į šiuos dešiniųjų veiksmus, iš esmės sugriovusius partijų susitarimą, socialdemokratų partija pasiūlė Česlovą Juršėną kaip bendrą kandidatą ir kviečia visus valstybiškai mąstančius žmones bei politikus jį paremti“, teigiama ketvirtadienį paskelbtame partijos pareiškime, kurį pasirašė partijos pirmininkas pavaduotojas Vytenis Andriukaitis ir rinkimų štabo vadovas Gediminas Kirkilas.

Opozicinės Liberalų ir centro sąjungos (LCS) valdyba V. Adamkų nusprendė kelti antradienį per pietus įvykusiame posėdyje. Tos pačios dienos vakare LSDP prezidiumas nusprendė ir prezidentus kelti partijos pirmininko pavaduotoją Č. Juršėną.

Liberalų ir centro sąjunga atmetė socialdemokratų kaltinimus kaip „sąmoningai klaidinančius ir demagoginius“.

LCS pareiškė nusprendusi kelti ir prezidentus Valdą Adamkų po to, kai LSDP vadovas ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas LCS pirmininkui Vilniaus merui A. Zuokui pareiškė, jog socialdemokratų bet koku atveju kels savo kandidatą.

„Tai Liberalų ir centro sąjungos pirmininkui A. Zuokui patvirtino su juo kelis kartus susitikęs socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas.

Supratus, kad Algirdas Brazauskas nekandidatavo ir socialdemokratų nėra pasirengę derėtis, LCS beliko siūlyti rinkimuose dalyvauti Valdui Adamkui, kuris su ministru pirmininku A. Brazausku laikomi realiausiais rinkimų laimėtojais — teigia LCS valdybos narys Liberalų ir centro frakcijos seniūnas parlamentaras Eligijus Masiulis.

E. Masiulio nuomone, partijos yra kur kas lengviau susitarti dėl nepartinio V. Adamkaus, o ne dėl socialdemokrato Č. Juršėno, kuris, sociologinių tyrimų duomenimis, turi mažiau galimybių laimėti.

Liberalcentristai pažymi, jog Č. Juršėną socialdemokratų iškėlė net nepasitarę su savo valdancišios daugumos partneriais socialliberalais.

Tuo tarpu, socialdemokratų nuomone, V. Adamkus šioje politinėje situacijoje nesulauktų

visuotinio pritarimo.

„Reikia tokio kandidato, kuris ne tik pelnytų elito pagarbą, bet ir suvienytų visus žmones, būtų visą gyvenimą praleidęs kartu su paprastais Lietuvos žmonėmis, žinotų jų vargus ir rūpesčius“, teigiama pareiškime.

Socialdemokratų nuomone, V. Adamkaus pozicijas stiprina ir anksčiau padarytos jo klaidos. Prie tokių klaidų kairieji priskiria skandalą pasibaigusį JAV kompanijos „Williams International“ atėjimą į valstybės naftos verslą, po apkaltos nušalinto prezidento Rolando Pakso išėlimą, prisidėjusį prie šio, vėlesnio išpopuliarėjimo.

Socialdemokratų primena, kad Valdas Adamkus savo kancijos metais du kartus buvo pasiūlęs Rolandui Paksui suformuoti vyriausybę, vėliau buvo trumpai priėmęs jį savo pata-

Naujosios sąjungos (NS) atstovai stovimo Europos Sąjungoje (ES) proga ragins aktyviai dalyvauti pilietinėje akcijoje „Lietuva — šviesiausia naujosios Europos valstybė“. Ketvirtadienį iš Europos aikštės Vilniuje išvyko NS mikroautobusai, kurie važinėja po Lietuvą. Susitikimuose su Lietuvos žmonėmis NS atstovaujantys Seimo ir vyriausybės nariai teiks informaciją apie Lietuvai Europos Sąjungoje atsivėriančias galimybes, pristatys planuojamą šviesos akciją, atsakys į klausimus. Nuotr.: Socialinės apsaugos ir darbo ministrė socialliberalė Vilija Blinkevičiūtė ragina aktyviai dalyvauti pilietinėje akcijoje.

SPORTO

APŽVALGA

KREPŠINIS AMERIKOJE

KELIONĖS RATAS

Lietuvos studentų krepšinio kelionė į Amerikos universitetus prasidėjo prieš 13 metų. Pirmieji studentai (pirmasis buvo Artūras Karnišovas) pradėjo studijuoti rytuose (New Jersey). Po kelių metų jų kelionė pakrypo į pietus ir pietvakarius. Tenai jiems buvo lengviau įstoti į „Community Colleges“, kad geriau išmoktų anglų kalbą, po dvejų metų galėtų persikelti į 4 m. universitetą ir baigti studijas.

Prieš 4 metus ši kelionė vėl pakrypo atgal į rytus. Dabar daug krepšinininkų atkeliauja į JAV pirma baigti gimnaziją — kai kurie vieniems metams, kiti dvejiems ir daugiau. Lankydami gimnazijas, jie geriau išmoksta anglų kalbą, geriau pasiruošia laikyti įstojamuosius universitetų egzaminus ir geriau parodo savo krepšinio talentus didesnei trenerių grupei. Taip gauna platesnį universitetų pasirinkimą.

Per praėjusių (2003–2004) metų krepšinio sezoną, man teko susipažinti su 6 krepšinininkais, kurie žaidžia rytinėje JAV pusėje. Prieš ar po varžybų turėdavau progą pasikalbėti su įvairių komandų treneriais ir paklausti apie šiuos 6 lietuvių pajėgumą. Į tai klausimą jie taip atsakė: „Jie nebijo dirbti, yra labai paklusnūs, juos lengva treniruoti, žaidžia iš visų jėgų, nepasiduoda, moka žaisti iš arti ir toli (iš po krepšio ir nuo tritaškio linijos). Taip, jie yra rimti studentai, gerai sugyvena su komandos nariais ir kitais studentais. Jie gerai atstovauja Lietuvai“.

Dabar trumpai susipažinkime su tuo šešetuku.

Aurimas Kieža. Hostra U. antrų metų studentas, 6'8" lengvo krašto puolėjas iš Marijampolės. Aurimas pradėjo sezoną mažai žaisdamas, bet, kai viduryje sezono vienas komandos pagrindinių žaidėjų susižeidė ir nebegalėjo žaisti, treneris įtraukė Aurimą į starto

penketuką ir pasakė: „Dabar tavo ateitis yra ant tavo pečių“.

Aurimas nepasivylė šitos progos: pradėjo žaisti taip, kaip žaidė, būdamas 2002 m. Lietuvos jaunių rinktinės komandoje (buvo komandos antras geriausias žaidėjas). Baigus sezoną, jis startavo paskutinėse 15 rungtynių. Jo rezultatai buvo: žaidimo vidurkis 33 min., taškų vidurkis 13.5, atkovotų kamuolių vidurkis 5.5. Per šį laikotarpį Aurimas parodė, kad sugeba puikiai žaisti, nebijo atsakomybės, gali būti geras komandos vadas.

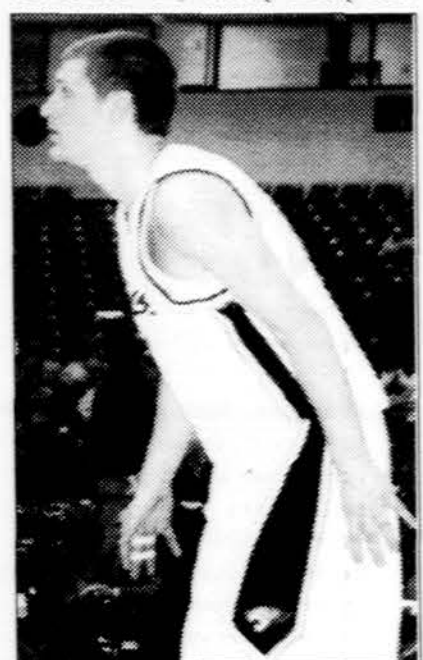
Paprastai 6'8" ūgio žaidėjai daugiausia žaidžia visai netoli krepšio. Kuo Aurimas skiriasi? Jis moka žaisti, neatsisukęs į krepšį, sugeba greitai ir agresyviai verstis kamuolius į krepšį. Ir svarbiausia, moka taikliai mėtyti nuo tritaškio linijos. Jis buvo komandos tiksliausias tritaškių metėjas. Turėdamas šiuos sugebėjimus, jis

Aurimas Kieža.

sudarydavo įvairių įdomių problemų prieš komandą — kaip ji dengti ir kaip ginti komandą.

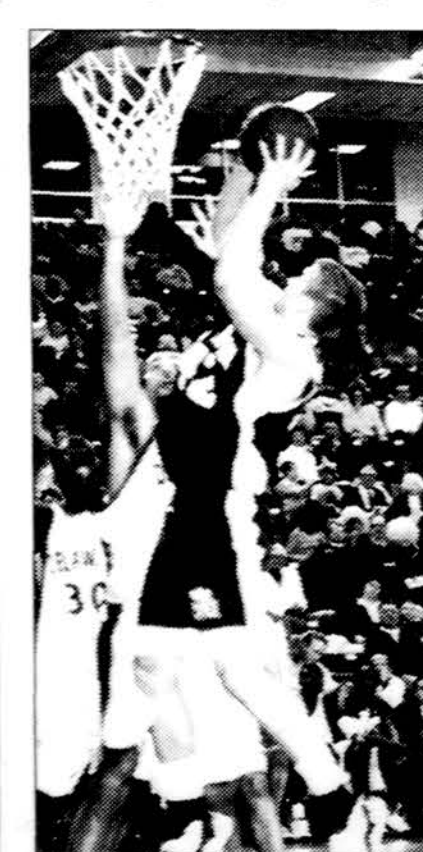
Andrius Petkūnas — Townson U., antrų metų stu-

Andrius Petkūnas.

dentas, 6'3" krašto gynėjas iš Kauno. Del sunkaus piršto sužeidimo Andrius praleido beveik pusę sezono, sėdėdamas ant suoliuko, mažai žaidė. Pasveikęs Andrius pradėjo daugiau ir daugiau pasirodyti aikštėje, pradėjo įrodyti, kad komanda gales daug iš jo tikėtis kitą sezoną. Šią vasarą Andrius žais Lietuvos studentų rinktinės komandoje, kuri rugtyniaus su Amerikos ir kitų kraštų studentais Dallas, Texas.

Valdas Vasilius — Old Dominion U., pirmo kurso studentas, 6'8" sunkaus krašto puolėjas iš Klaipėdos. Valdas yra agresyvus, fizinis žaidėjas, kuris visai nebijo veržtis prie krepšio,

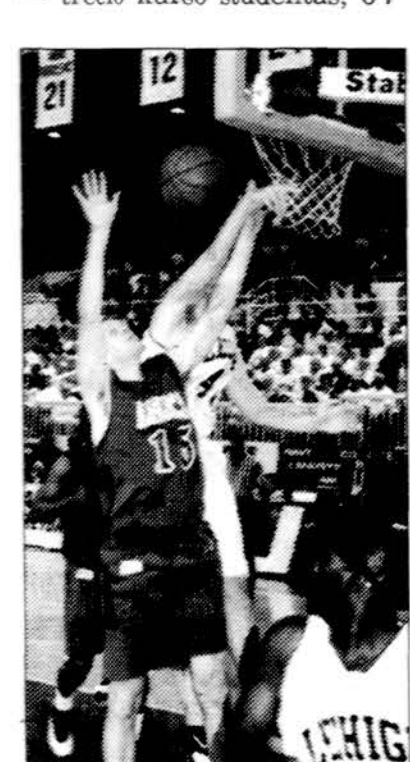
Valdas Vasilius.

bėgyje teko pasikalbėti su kitais treneriais apie Valdo žaidimą, jo krepšinio ateitį. Visi sakė, kad Valdas, būdamas tik pirmakursis, labai gerai supranta krepšinį. Jis žino, ką daryti, kaip daryti ir kada daryti. Taip pat jiems patinka jo pasiryžimas, stiprus noras laimėti, nepasiduoti, nesvarbu, koks rezultatas. Nors Valdas žaidė apie 15 min. rungtynėse, jis vis dėlto tapo komandos trečias geriausias žaidėjas — vidurkis: 9.4 taškai, 4.6 atkovoti kamuoliai.

Trys lietuviai vienoje komandoje

Iki šių metų dar nėra buvę, kad trys lietuviai žaistų toje pačioje komandoje tuo pačiu laiku. Šį sezoną tas atsitiko: American U. komandoje žaidžia Raimondas Petrauskas, Linas Lekavičius ir Arvydas Eitutavičius.

Raimondas Petrauskas — trečio kurso studentas, 6'7"

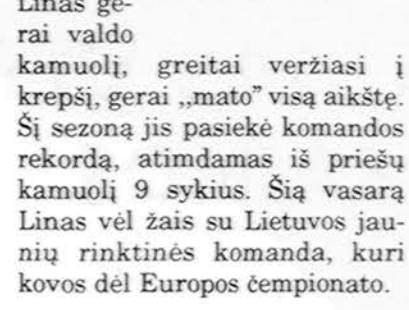

Raimondas Petrauskas.

sunkaus krašto puolėjas iš Mažeikių. Žaidžia agresyviai. Jam dažnai tenka kovoti prieš aukštesnį, stambesnį žaidėją, bet tas nesudaro jokio skirtumo. Raimondas yra stiprus ir gali išlaikyti savo poziciją ginant, o puolant jis gerai veržiasi po krepšiu ir nuo 19 pėdų nuotolio jo metimai yra tikslūs. Baigęs pirmą sezoną, Raimondas buvo išrinktas į jo konferencijos pirmų metų garbės penketuką.

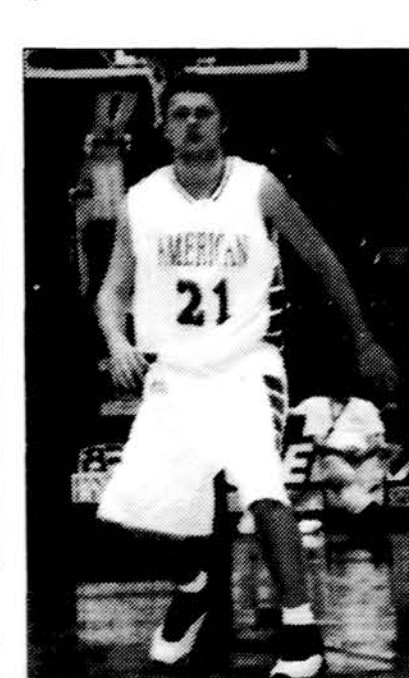
Linas Lekavičius — pirmų metų studentas, 6'1", atakuojantis gynėjas iš Šilalės. Prieš įstojant į American U., Linas trejus metus lankė gimnaziją Virginia valstijoje. Baigęs paskutinį sezoną, jis buvo išrinktas savo konferencijos naudingiausiu žaidėju ir visos

Virginia valstijos geriausiu žaidėju. Taip pat jis žaidė Lietuvos jaunių krepšinio komandoje, kuri 2003 m. laimėjo antrą vietą Pasaulio jaunių krepšinio turnyre. Linas gerai valdo kamuolį, greitai veržiasi į krepšį, gerai „mato“ visą aikštę. Šį sezoną jis pasiekė komandos rekordą, atimdamas iš priešo kamuolį 9 sykius. Šią vasarą Linas vėl žais su Lietuvos jaunių rinktinės komanda, kuri kovos dėl Europos čempionato.

Linas Lekavičius.

Arvydas Eitutavičius — pirmų metų studentas, 6'1", gynėjas iš Klaipėdos. Jis gali žaisti ir žaidėjo, ir atakuojančio gynėjo pozicijoje. Šį sezoną Arvydai beveik visai neteko žais-

Arvydas Eitutavičius.

ti, nes jis įstojo į komandą, praėjus pusei sezono. 2002 m. Arvydas žaidė Lietuvos jaunių rinktinėje, kartu su Aurimu Kieža. O šią vasarą jis atstovaus Lietuvai Dallas studentų turnyre.

Kiti žaidėjai, kurie žaidžia Rytų pakrantėje, yra Alvydas Lidzius (St. Joseph U.), Vytas Danelius (Wake Forest), Paulius Joneliūnas (South Carolina). Visi trys dalyvavo šių metų „March Madness“ turnyre. Tadas Mankevičius (Virginia Military Institute) ir Saulius Damblūnas (St. Bonaventure).

Rimas Gedeika

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasitikslinti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams suvairkus dantis už prenamą kainą.
Sustatmu kalbėti angliskai arba lietuviskai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

FUTBOLAS ČIKAGOJE

„LITUANICOS“
FUTBOLININKAI
PRADEDA PIRMENYBES

Šį sekmadienį, balandžio 18 d., „Litanicos“ futbolininkai pradeda 2003–2004 metų pirmenybių antrojo (pavasario) rato žaidimus „Metropolitan“ lygos „major“ divizione. Jos vyks varžovų — „Green-White“ aikštėje Des Plaines, IL. Rezervinės sudėties kovos 1 val.p.p., o pirmosios komandos išeis aikštėn 3 val. po pietų.

Reikia pažymėti, jog abi komandos (ypatingai rezervinė) turės naujų žaidėjų. Pirmojoje vienuolikių matysime buvusius Lietuvos rinktinės futbolininkus Viktorą Olšanską ir Giedrį Žutautą. O, be to, ir kiti žaidėjai: Irmantas Šatas, Mindaugas Palaima, Nidijus Puškorius, Edvinas Trinkūnas, Rimvydas Jakubauskas, Virgis Žuromskas, Edvinas Čenys, Laimonas Bytautas, Algis Zuperka, Linas Jakovlevas bei kiti turi neilgių sugebėjimų, nes Lietuvoje yra žaidę gerosiose komandose. Jeigu netrukdyt

žaidimas universitete, galės rungtyniauti ir Amerikoje su bendrės jaunuoju Audrius Zinkevičius.

Komandos trenerių yra energingasis ir daug patirties turintis Gediminas Jarmalavičius. Jo pastangų dėka, komanda, kuri rudens ratu buvo paskutinėje vietoje (ji kartu su „Green-White“ turėjo po 5 taškus) tikimasi galės įsitvirtinti lentelės viduryje. Mūsų futbolininkams ypač reikia laimėti pirmąsias rungtynes, ne vien tik dėl taškų, bet ir dėl pasitikėjimo savimi (ko labai truko rudeni).

Šį šeštadienį savo pirmenybių sezoną pradeda ir „Litanicos“ veteranų vienuoliki, kuri taip pat rungtyniaus išvykoje. Reikia palinkėti mums kiam geros sėkmės, jau 54 metus tęsiant lietuvių futbolo tradicijas Čikagoje ir jos apylinkėse.

E. Š.

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI
TVARKARAŠTIS

Pateikiame LFK „Litanicos“ futbolo klubo vyrų ir rezervinės komandos tvarkaraštį „Metropolitan“ lygos „major“ diviziono pavasario rate.

Pirmosios rungtynės bus žaidžiamos balandžio 18 d. prieš „Green-White“ varžovų aikštėje. Balandžio 25 d. irgi bus rungtyniaujama išvykoje prieš „United Serbs“. Pirmosios rungtynės namų aikštėje — prie PL centro Lemonte įvyks gegužės 2 d.

Toliau bus rungtyniaujama kiekvieną sekmadienį (išskyrus gegužės 30 d. — tai „Memorial“ šventės sekmadienis) — išvykoje prieš „Schwaben“, išvykoje prieš „Vikings“ ir išvykoje — prieš „Eagles“. Tada, pradėdant birželio 6 d., trys rungtynės iš eilės bus namuose — prieš „Lightning“, „Sockets“ ir „Polonia“.

Taigi, jeigu nebus atidėjimų, pirmenybės baigsis birželio 20 d. Rezervinės komandos rungtyniaus 1 val. p.p., o pagrindinės sudėties — 3 val. po pietų. Šiuo pavasario ratu bus užbaigtos 2003–2004-ųjų metų pirmenybės.

E. Š.

ŠALFASS PRANEŠA

2004 METŲ ŠALFASS-gos JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Papildydami mūsų ankstesnę pranešimą, skelbiame, kad 2004 metų Š. Amerikos Jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2004 m. gegužės 28, 29 ir 30 d., Toronto, Ont. Kanadoje. Vykdo Toronto Prisikėlimo parapijos sporto klubas „Aušra“.

Pagal pirmuosius registracijos duomenis, žaidynėse numato dalyvauti 39 komandos, tačiau dar ne visi klubai atsakė. Daugiausia komandų užregistravo Čikagos ASK „Lituanica“ ir Toronto „Aušra“ — po 9. Po jų Clevelando „Žaibas“ ir Detroito „Kovas“ po 6. Kiti mažiau.

Varžybos bus vykdomos berniukams ir mergaitėms atskirai. B (1988–1989 m. gimimo), C (1990–1991 m.)

ir D (1992–1993 m.) klasėse, tačiau E (1994–1995 m.) ir F „molekulių“ (1996 m. gimimo ir jaunesnių) klasių komandos bus mišrios.

Jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek aplinkybės leidžia. Mergaitės gali žaisti berniukų komandose, tačiau ne atvirkščiai.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai bei kiti vienetai, atlikę 2004 m. metinę ŠALFASS-gos narių registraciją.

Galutinė komandų ir žaidėjų registracija privalo būti atlikta iki 2004 m. gegužės 1 d. imtinai, pas varžybų vadovą Rimą Miečių, 54 Burrows Ave., Etobicoke,

Ont. M9B 4W7, Canada. Tel. 416-234-0878 vakare ar 416-234-5792 dieną; Faksas: 416-234-8506; E-mail: rimmer1@sympatico.ca

Varžybos prasidės gegužės 28 d., penktadienio vakare, tik toms komandoms, kurios sutinka. Nesutinkančios pradėti žaisti penktadienį, žais tik sekmadienį ir sekmadienį.

Po galutinės komandų registracijos bus paskelbta galutinės varžybų formatai, tvarkaraštis ir kitos tolimesnės informacijos. Visais varžybų reikalais kreipkitės į Rimą Miečių.

ŠALFASS-gos krepšinio komitetas
ŠALFASS-gos centro valdyba

SLIDINĖTOJŲ IŠSKYLA IR VARŽYBOS KANADOJE

Tradicine, kasmetinė Montrealio lietuvių slidinetojų stovykla-iškyla įvyko 2004 m. vasario 26–29 d., Saint Donat miestelyje, Quebec. Išskyla organizavo Vilija ir Rytis Bulotos. Dalyvavo per 50 stovyklautojų.

Penktadienį išskylautojai nuvyko į ne per toliausia esantį „Mont Tremblant Ski Centre“, kur turėjo progą paslidinėti labai geromis sąlygomis, ypač daugiau pažengusieji slidinetojai.

Pagrindinė išskylas diena buvo vasario 28 d., kada įvyko Kanados Sporto apygardos 2004 m. slidinėjimo pirmenybės — didžiojo slalomo varžybos. Dalyvavo 29 slidinetojai: 22 vyrai ir 7 moterys. Dauguma dalyvių buvo iš Montrealio ir Toronto. Visos moterys varžėsi tik

vienoje grupėje, tačiau vyrų buvo 3 grupės: 16–34 metų, 35–49 m. ir 50 metų ir vyresnių. Vyriausiasis dalyvis buvo 80 metų, o jauniausias dalyvis — Camilla Kreismontaitė (M) tik 4 metų (!), visus stebinusi savo sugebėjimais įvykdyti varžybų trasos reikalavimus.

Pateikiame techniškas pasekmes. Jos reiškia 2-jų nusileidimų laikų sumą. Po pavardės: (M) reiškia Montrealį, (T) Torontą.

Moteryų klasė: 1) Sofija Bulotaitė (M) 89.37 sek., 2) Raminta Slapšytė () 96.7 sek., 3) Vilija Bulotienė (M) 97.6 sek.

Vyrų absoliutus (overall) laimėtojas ištvesti pagal pasiektą laiką, nepaisant amžiaus: 1) Audrius Vaidila

(T) 74.86, 2) Rimas Kuliavas (T) 78.21, 3) Danius Piečaitis (M) 80.18.

Vyrų 16–34 metų klasė (11 dalyvių): 1) Dalius Bulota (M) 82.03, 2) Vitas Balita () 92.37, 3) Juozas Piečaitis (M) 93.36.

Vyrų 35–49 metų klasė (7 dalyviai): 1) Audrius Vaidila (T) 74.86, 2) Danius Piečaitis (M) 80.18, 3) Mykolas Slapšys 88.75.

Vyrų 50 metų ir vyresnių klasė (4 dalyviai): 1) Rimas Kuliavas (T) 78.21, 2) Rytis Bulota (M) 84.66, 3) Leonas Stosinas (T) 98.20.

Snieglenė nusileido Tomas Liačas (T) 104.92 sek.

ŠALFASS info

Pirmoji Lietuvos žurnalistų sąjungos valdyba Vakarų Vokietijoje, išrinkta Hanau lietuvių stovykloje vykusiame žurnalistų suvažiavime 1946 m. Sėdi iš kairės: Henrikas Blazas, Simas Urbanas, Jonas Kardelis, Aleksandras Merkelis, Alfonsas Brazulis; stovi: Jonas Vaidelys, Kazys Obolėjas, Jeronimas Cicėnas. Valdybai dar priklausė dr. J. Pajaujis (pirm.).

LIETUVAI REIKALINGAS VERŽLUMAS IR PERMAINOS

Būsimasis prezidentas turėtų laisvai bendrauti su Vakarais

ANDRIUS KUBILIUS

Atrodo, kad socialdemokratai pasiruošę išduoti bendro prezidentinio kandidato, bendro fronto reikala, apie kurį buvo kalbama apkaltos metu. Matyt, jie svarsto savo partinio kandidato į prezidentus perspektyvą. Dar bandysime su jais tartis, nors apgailestaujami, kad tokios iniciatyvos nerodė jie patys, nes tai valdanti partija. Kaip suprantame, jie pasiruošę kelti savo partinį kandidatą — Česlovą Juršėną. Ir tai įvyks šį penktadienį. O Č. Juršėnas negali tapti visų partijų remiamu kandidatu.

Mes manome, kad Lietuvai reikalingas prezidentas — visų pirma autoritetas užsienio politikoje, nes svarbiausias naujo prezidento darbas bus atstatyti Lietuvos autoritetą pasaulyje po krizės, į kurią Lietuvą įstūmė buvęs prezidentas Rolandas Paksas, sugriovęs buvusius Lietuvos prezidentų pasiekimus. Pats minimaliausias reikalavimas būsimajam prezidentui — geras anglų kalbos žinojimas ir gebėjimas laisvai bendrauti su pasaulio vadovais.

Iš priimtinių ne tik centro dešinei, bet ir visai Lietuvai gali įvardinti kelis, nepartinius kandidatus, kurių pavardės jau yra minimos ir kurie geriausiai tiktų tokiam darbui: tai, be abejo, V. Adamkus, P. Auštrevičius, D. Grybauskaitė. Su šiais asmenimis kalbamės, žinome jų nuomonę ir, manau, kad kažkuris iš jų tikrai bus tarp kandidatų.

Tėvynės sąjunga ieškos ir remis geriausią kandidatą Lietuvai. Skirtingai nuo daugelio partijų, tame tarpe ir nuo socialdemokratų, nuo Viktoro Uspaskicho partijos, prezidento rinkimuose mes nesiruošime spręsti partinių problemų. Kaip žinote, V. Uspaskichas yra pasiruošęs paremti bet kokį rimtų partijų iškeltą kandidatą, kad

tokiu būdu pasistumtų savo, kaip „rimtos“ partijos, įteisinimu. Tai, matyt, šiandien yra svarbiausias V. Uspaskicho tikslas.

Tokiu atveju, jeigu kairėje pusėje bus atsisakyta pastangų rasti bendrą sutarimą tarp partijų dėl bendro rimto kandidato, galinčio atstatyti autoritetą ir kairėje pusėje atsirastų prognozuojamos Č. Juršėno, A. Paulausko ir K. Prunskienės kandidatūros, centro dešinėje pusėje taip pat turės atsirasti rimtas ir greičiausiai nepartinis kandidatas. Esu tikras, kad tai bus geriausias prezidentiniam darbui pasirengęs kandidatas. Papildomai galiu pasakyti dar vieną argumentą, kodėl šalia minėtų kandidatų bus reikalingas centro dešinės kandidatas: jeigu tokio kandidato nebus, galima prognozuoti, kad rinkimai gali neįvykti, nes nesurinkus pakankamai rinkėjų.

Mes tarsimės su kitomis partijomis ir visų pirma su liberalais, o taip pat ir su patiais kandidatais dėl galimybės kelti plačiai remiamą kandidatą. Tokie pokalbiai jau vyko ir praėjusią savaitę ir šį vakarą labai intensyviai. Lietuvai prezidento poste reikalingas toks asmuo, kuris gali ne tik rinkimus laimėti, bet ir tinkamai dirbti prezidento darbu. Ką tik prezidentu buvo toks asmuo, kuris sugrįžo rinkimus laimėti, tačiau prezidento postas jam buvo ryškiai per didelis. Iš šios klaidos turime pasimokyti.

Mes nesukubime su savo partijos sprendimais. Greičiausiai tokį sprendimą galėsime padaryti, jeigu bus baigti visi susitarimai — šį šeštadienį, planuojame partijos Tarybos posėdyje.

Kairiųjų Vyriausybei — dešinioji alternatyva

Praėjusią savaitę Seime A. Brazauskas pateikė metinę Vyriausybės ataskaitą. Tai gera

proga pakalbėti ir apie patią Vyriausybę, apie jos veiklą ir perspektyvas.

Apie Algirdo Brazausko vyriausybę galima pasakyti nemažai gero. Toks būtų mano pirmas teiginys. Ko gero, tai geriausia iš visų kairiųjų Vyriausybių, kurios veikė per 14 metų; ji geriausiai tiko po 2000 metų, kai kairieji laimėjo rinkimus. Pagrindinis premjero A. Brazausko nuopelnas yra tai, kad jis pakankamai sėkmingai suvaldė kairių konservatyvumą ir populizmą, ko pakankamai gausu šiandieninėje Socialdemokratų partijoje ir tarp rinkėjų. Kitas išskirtinis A. Brazausko vyriausybės bruožas, sakyčiau, yra tam tikras konservatyvumas, ne visai gera to žodžio prasme: nedaryti to, ką gali atidėti rytiniai, nes, jeigu darysi, gali sukelti rinkėjų nepasitenkinimą. Efektyviai buvo daroma tik tai, ko reikalavo Briuselis. Savarankiška premjero A. Brazausko programa ir darbotvarkė liko nežinoma visus šiuos jau beveik trejus metus. Todėl bet kokie sudėtingesni sprendimai, reikalaujantys politinės valios, buvo atidėti tolimesnei ar visai tolimai atečiai. Skurdo politika, reali regioninė politika, sveikatos didesnis finansavimas, lietuviška žinių ekonomikos kurimo strategija, taip vadinama lietuviška Lisabonos strategija, taip ir liko atidėti tolimesnei atečiai.

Todėl šiandien, žiūrint į A. Brazausko vyriausybę ir matant tuos plusus bei kai kuriuos trūkumus, išskyla pagrindinis klausimas: o ar tokios Vyriausybės Lietuvai reikia šiandien, tada, kai Lietuva tampa Europos Sąjungos nare? Ar Lietuva gali sau leisti tokią prabangą — dar kelti kairiųjų Vyriausybę? Mano atsakymas yra pakankamai griežtas: „ne“.

Mano įsitikinimu, šiandien Lietuvai reikalinga dinamiška, moderni, išsilavinusi, pažįstanti Vakarų ir Europos Sąjungą

vyriausybę. Vyriausybę, kuri gebėtų žengti Lietuvos permainų priešakyje ir sugebėtų jas pati pradėti, o ne vien laukti Briuselio nurodymų. Socialdemokratams, deja, sau tokio uždavinio nekeliu. Juos patenkina tai, kad jų partija ir A. Brazauskas yra pakankamai populiarūs. Populiarumas yra malonus dalykas, tačiau vien su populiarumu darbų nepadarysi. Dar blogiau, kad socialdemokratai pasiduoda pagundai užsilūliuoti aukštai BVP augimo procentais, kurie auga nepaisant Vyriausybės pastangų, jeigu galima taip pajuokauti. Ir todėl socialdemokratų ekonominei politikai būdinga visiškai stagnacija, nesimato naujų idėjų, naujų iniciatyvų, jokios ilgalaikės ateitį nukreiptos politikos, ir ypač ekonominės politikos. Tokia Vyriausybės politika yra per didelė prabanga Lietuvai. Socialdemokratų neveiklumas yra per didelė prabanga Lietuvai, nes tai ir atveria duris populizmui, V. Uspaskichui ir visiems kitiems gelbėtojams. V. Uspaskichas, mano įsitikinimu, yra kairiųjų problema. Jie jį sukūrė, jie savo neveiklumu sukūrė ir dirvą jo populiarumui. Jie turi šią problemą ir spręsti.

Todėl Lietuvai šiandien reikalinga rimta, moderni dešinioji Vyriausybė. 2000-aisiais metais mes parodėme, kas yra tikrai europietiška dešinioji Vyriausybė, kas tai yra iniciatyvi Vyriausybė, nebijanti imtis atsakomybės. Mes pasiruošę tai pakartoti. Pakaitalas Algirdui Brazauskui yra ne Viktoras Uspaskichas. Pakaitas A. Brazauskui kairiai yra dešinioji partija. Priešprieša stagnacijai yra veržlumas. Jeigu Lietuva nori pasiekti sėkmės Europos Sąjungoje, jeigu Lietuvai reikalingas veržlumas ir permainos, Lietuvai reikia dešinėsios vyriausybės.

Parengta pagal spaudos konferenciją balandžio 13 d. Seime.

PRIEŠ 15 METŲ IŠ NAUJO PAŠVENTINTA VILNIAUS ARKIKATEDRA

Vasario 5 d. sukako 15 metų, kai iš naujo pašventinta Vilniaus arkikatedra. 1948 m. šventovė buvo nacionalizuota, o 1950 m. ją uždarius čia buvo nutarta įkurti muziejų. Per šešerius metus, kol valdžia ieškojo šeiminko, arkikatedra buvo tris kartus apipilesta. Sovietų valdžia ketino paversti ją traktorių remonto dirbtuvėmis,

vėliau — sandėliu. 1947 m. čia suimtas arkivyskupas Metislovas Reins. 1956 m. arkikatedroje įrengta paveikslų galerija. Vasario 5 d. dabartinis katedros administratorius kun. Rikardas Doveika po vakarinių šv. Mišių tikintiesiems priminė šią sukaktį. Tuometinis Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, ką tik sugrįžęs po 28 metų tremties Zagareje, kalbėjo: „Tas, kuris ateis skaudančia širdimi, įvairiausių negandų paliestas, tegul išeina nusiramęs. Tegul kiekvienas čia atėjęs pajaučia, jog visos šventovės sienos, visi čia susirinkę žmonės šventumui alsuoja ir išgyvena Dievo artumą“. Šventinimo išvakarėse į arkikatedrą sugrįžo paveikslai

ir Kryžiaus kelio stotys, muziejuje liko liturginiai indai ir apdarai.

1989 m. vasario 5 d. Vilniaus arkivyskupas J. Steponavičius iš naujo pašventino katedrą ir aukojo iškilmingas šv. Mišias. Tris valandas trukusias Mišias transliavo Lietuvos televizija. Į gausiai susirinkusius Mišių dalyvius arkiv. J. Steponavičius kreipėsi apaštalo Pauliaus žodžiais: „Broliai, suagokites pikta, darykite gera, karštai mylėkite kitus brolius tikra meile, lenktyniaukite savitarpio pagalba, gyvenkite vienybėje ir taikoje, blogį nugalėkite gerumu. Supraskite, koks dabar laikas, išmuše valanda prisibusti iš miego“.

1989 m. vasario 5 d. Vilniaus arkivyskupas J. Steponavičius iš naujo pašventino katedrą ir aukojo iškilmingas šv. Mišias.

Tris valandas trukusias Mišias transliavo Lietuvos televizija. Į gausiai susirinkusius Mišių dalyvius arkiv. J. Steponavičius kreipėsi apaštalo Pauliaus žodžiais: „Broliai, suagokites pikta, darykite gera, karštai mylėkite kitus brolius tikra meile, lenktyniaukite savitarpio pagalba, gyvenkite vienybėje ir taikoje, blogį nugalėkite gerumu. Supraskite, koks dabar laikas, išmuše valanda prisibusti iš miego“.

BŽ, 2004, Nr. 4

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Gera mintis verta pritarimo

Neseniai „Drauge“ Bronius Juodelis savo rašiniu metė iššūkį: laikas atgaivinti Lietuvių žurnalistų sąjungą, kuri pastaruoju metu vos vos vegetuoja... Žinoma, tai ne dabartinės valdybos, vadovaujamos Kęstučio Miklo, aplaidumo kaltė, bet dėl mūsų dienų slinkties, kuri buvusius veiklius plunksnos žmones nusinešė amžinybėn arba apkrovė natūralios negalios naštom. Žurnalistų sąrašai (kaip ir Lietuvių rašytojų draugijos užsienyje) kone kasdien tuštėja, trumpėja, sukeldami tikrai pesimistiškas nuotaikas dar pasilikusiems, savo profesinės patirties neatsisakiusiems, tebesireišiantiems lietuviškoje, daugiausia užsienio lietuvių, žiniasklaidoje.

Ar įmanoma Lietuvių žurnalistų sąjungą atgaivinti? Be abejo! Visų pirma jau vien dėl to, kad šiuo metu, sakykime, Amerikoje yra daug neseniai iš tėvynės atvykusių rašto žmonių, kurie ne tik rašo, bet ir redaguoja. Juos įjungus į LŽS, ji ir atgytų, ir atjaunėtų, ir pradėtų vėl plėstis, įtakingai reikštis. Bet teikia viltį ir tai, kad Lietuvių žurnalistų sąjunga buvo ne kartą pakibusi ant išnykimo ribos ir, nuo jos atitraukta, tapo stipresnė, atsinaujinusi.

Galbūt net kai kurie dabartinės LŽS nariai nežino, kad sąjungos pradžia siekia pirmosios Lietuvos nepriklausomybės laikus. Jos pradininkas ir pirmasis pirmininkas buvo Juozas Tumas-Vaižgantas, o sąjungos įstatai įregistruoti 1922 m. kovo 3 d. Kauno apskrities viršininko įstaigoje. Naujoji organizacija pradžioje buvo kiek kitokia — vadinosi Lietuvių rašytojų ir žurnalistų sąjunga, bet 1929 m. žurnalistai atsiskyrė nuo rašytojų ir pasivadino Lietuvos žurnalistų sąjunga.

Tuomet buvo aptarta ir žurnalistų sąjunga: kas yra žurnalistas, kas gali priklausyti sąjungai. Žinoma, užsienio lietuvių sąlygomis tie kriterijai netaikytini, bet visgi įdomu prisiminti, kad sąjungos nariai buvo skirstomi į „grynąs žurnalistus“ ir „pusgrynius“. Pirmieji duoną pelnė iš žurnalistinės veiklos: buvo redaktoriai, reporteriai, nuolatiniai korespondentai, turėję savo pastovias skiltis spaudoje. Pastarieji taip

pat dirbo spaudos darbu, bet gaudavo labai mažą atlyginimą arba visai jo negaudavo. Tai buvo daugiausia mėgėjai, nebaigę žurnalistikos mokslų, rašę įvairias korespondencijas, žinutes, daugiausia iš provincijos.

Bet gal reikia grįžti dar toliau į praeitį — į 1892 metus Amerikoje (Plymouth mieste), kur kun. A. Miliukas su kitais lietuviais spaudos darbuotojais buvo įsteigęs „Rašliavišką draugystę“, pasiryžusią suburti „lietuvišką literatūrą žurnalistų, kurie vien tik iš plunksnos galėtų duoną valgyti“. Tuo metu Lietuvoje tebebuvo uždrausta spauda lotyniškais rašmenimis, tad Amerikoje leidžiami laikraščiai, žurnalai plačia srove keliavo į tėvynę. Todėl ir imtasi organizuoti spaudos žmones, kad būtų galima pakelti spaudos ir kokybę, ir kiekybę. Deja, iš tos „draugystės“ nelabai kas išėjo ir ji iširo.

Lietuvos žurnalistų sąjunga gyvavo iki 1940 m., pirmosios bolševikų okupacijos. Nebuvo ji atgaivinta vokiečių okupacijos metais, bet, nemažai grupei žurnalistų nuo antrojo bolševikų atplūdzio pasitraukus į Vokietiją, Hanau lietuvių pabėgėlių stovykloje 1946 m. gegužės mėn. sušaukta spaudos darbuotojų suvažiavime sąjunga buvo atkurta. Kadangi jos veikla jau nebevyko tėvynėje, pavadinimas pakeistas į Lietuvos žurnalistų sąjungą. Vokietijoje leidžiamoje lietuviškoje spaudoje reikėsi apie 200 spaudos darbuotojų.

Kai emigracijos banga (apie 1949–1950 m.) išsklaidė lietuvių po visą platųjį pasaulį, dar kartą LŽS buvo atkurta 1953 m., jau šioje Atlanto pusėje — New Yorke. Ten sudaryta ir pirmoji valdyba. Iš esmės sąjungos valdyba per tuos daugiau kaip 50 metų „kilnojosi“ iš miesto į miestą — kur buvo susitelkę daugiau spaudos žmoniai, sutikusių joje dirbti. Valdyba buvo sudaryta Cleveland, Detroit, Chicago, New York, Los Angeles — pastaruoju metu Floridoje, kur persikėlė dabartinis LŽS pirm. Kęstutis Miklas.

Norime tikėti, kad B. Juodelio mesta mintis ras atgarsį ir Lietuvių žurnalistų sąjungą vėl gyviau pasireikš šioje Atlanto pusėje.

PARTIZANO DUKTĖ

TERESĖ TUMĖNAITĖ-PABERALIENĖ

Pirmoji dalis

Nr.36

Per spalio šventes turiu keletą laisvų dienų, tad aplankiau Obelius. Susitinku Antaną, nueiname į šokių Obelių kultūros namuose. Man atrodo, jog imu išimtyti: Antanas labai įdomus pašnekovas, gražus, moka atjausti, suprasti. O gal? Gal tai tas, su kuriuo sukūrus šeimą būčiau laiminga? Visas šventes praleidžiame kartu: Antanas apsilanko pas tetą, teta netgi pietus paruošia, nors, matau, be didelio džiaugsmo. Et, nereikalingos išlaidos! Mane maitink, o dar ir kavalieriu!

Po Naujųjų metų atlieku gamybines praktikas netoli Obelių. Aleksandravėlės felčeriu-akušerių punkte pas daktarą Sventicką. Kiek sužinau, jis nebaigęs medicinos mokslų dėl kažkokių politinių priežasčių, apie kurias šiais laikais garsiai nekalbama. Sventickas gerbiamas ir mylimas savo aplinkoje, ir su šeima sugyvena namuose gražiai. Mane jis sutinka kaip savą: apgyvendina, maitina, leidžia savarankiškai dirbti, stebėdamas iš šalies. Jo pastabas labai taktiškos ir draugiškos. Taigi, visur yra gerų ir nuoširdžių žmonių. Baigusi praktiką, gaunu labai gerą charakteristiką. Į Uteną grįžtu gerai pailsėjusi, laiminga.

Vienas penketukas išlaikiusi valstybinius egzaminus, gaunu sveikatos apsaugos ministerijos nukreipimą stoti be egzaminų į Kauno medicinos institutą. Vaziuoju į Kauną. Palikusi dokumentus kadrų skyriuje, apsiuoju viešbutyje ir laukiu mandatų komisijos, kuri tars lemią žodį. Medicinos mokyklų Lietuvoje gana daug, todėl ir penketukininkų susirenka nemažai. Į komisiją būsimieji studentai kviečiami abecėlės tvarka. Mano pavardė abecėlės gale, todėl, belaukdamas savo eilės, išsigirstu, kad be egzaminų jau priimta pakankamai, o likusieji turės laukti egzaminus. Išsigirstu, nes praėjo treji metai, kai baigia vidurinę. Jau spėjau daug ką pamiršti. Nedrąsiai praverus auditorijos duris, prisitartinu prie stalo:

— Tai nori mokytis? — klausimu mane sutinka komisijos pirmininkas dekanas Nainys, vartydamas mano dokumentus.

— Norėčiau, — atsakau ir nutylu. Stebiu,

kaip dekanas atidžiai skaito mano socialinės kilmės pažymėjimą — vargšės pamestinių istoriją.

— Dievuliau Aukščiausias, kad tik mano pavardė manęs neišduotų! Nainys maždaug tėvelio metų, kaunietis, o tėvelis juk taip pat dirbo Kaune. Ką gali žinoti...

Nainys pakelia galvą ir minutę kitą stebi mane.

— Atvyksi rugsejo pirmąją! Palik paraišką bendrabučiui! Ir gerų atostogų!

Ar čia vėl globa iš Aukštybių, kad mano laimės žvaigždė manęs neapleidžia? Grįžusi į viešbutį, kur apsiuoju keletui dienų, staiga pravirkstu. Kaip aš mokysiuos, kas man padės? Juk čia Kaunas, o ne Utena, reikės apsirengti ir apsiuti, ir pragyventi. Tėvelis? Juk Jam dar neleidžia grįžti į Lietuvą! O kas bus, jei iškilis mano tikroji kilmė? Liūdno abejonės apninka mano širdį, sudrumsdamas pergalės džiaugsmą. Tai lyg išėjimas, kad nebus taip gerai lyg sviestu patepta. Kankinama abejonių, išvažuoju į Aluntą, į savo namus pas tetules.

Vasarą susitinku Joną. Jis parvažiuoja keletui dienų pas tėvus atsisveikinti, nes išvyksta į kariuomenę. Prieš keletą dienų sesuo Stasė man parodė nuotrauką, kurioje Jonas susiglaudęs su mergina, kitoje nuotraukos pusėje užrašas: „brangiems tėveliams nuo Jono ir Onutės“. Taigi, viskas aišku! Jonas sutiko savo likimą, ir nieko čia nebepakeisi.

Vaikštinėjau po kiemą ir matau Joną, stoviniuojantį prie savo trobos. Aišku, norėtųsi susitikti ir pasikalbėti. Nesvarbu, kad jis jau pasirinko kitą. Jonas neateina. Pavakary girdžiu Jono motiną kieme barant:

— Eik gi, atsisveikink, juk negražu taip!

— Tai sveika! Kaip gyveni? — matau, žodžių trūksta! Piktas kažkoks, susiraukęs, tarsi būtų kaire koja rytė iš lovos kėlęs...

— Girdeju, ir kariuomenę išeini? — traukiu žodį po žodžio.

— Taigi... Tad sudie. — Ištiesia ranką.

— Tai tau ir viskas, kas liko, — pamanau viena sau.

Bus daugiau

Keturiolikmečio Mykolo Saukos popierinių „Galvų“ kolekcija, Saukų šeimos kurybos parodoje „Nauji darbai“. Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

DEBIUTUOJA „GALVOS“

Žinomų dailininkų Saukų šeimos kurybos paroda „Nauji darbai“ balandžio 9 d. atidaryta Vilniaus Aukšakalių gildijos galerijoje „Meno niša“. Šarūno ir Nomedos Saukų tapybos ekspozicija šį kartą papildyta ir intriguojančia jūdvių sūnau – keturiolikmečio Mykolo – popierinių „Galvų“ kolekcija.

Nedideliame Dusetų mieste, Zarasų rajone, gyvenantys menininkai sostinėje pasirodo retokai. Po dvejų metų pertraukos Vilniuje surengtą parodą N. Saukienė vadina atsiskaitomąja už kultūros ministerijos jai suteiktą stipendiją dvejiems metams.

Pirmoje „Meno nišos“ salėje žiūrovus pasitinka didelė S. Saukos drobė „Biografija“ (2002), traukianti pirmiausia ieskoti perkeltinių reikšmių, spelioti, „kas yra kas“. Esminis Nacionalinės premijos laureato S. Saukos kūrinio elementas, pasak dailėtyrininkų, – mistiškai siurrealistinė nuotaika, „prisodrinta“ daugybės pramių, paralelių, metaforų. Iš lietuviškojo konteksto Šarūno darbai skiriasi ir dėl literatūrinio siužeto užuomazgų, aki-vaizdaus figūrinės tapybos prado, dekoratyvios ir kruopščios tapybos manieros. „Meno nišoje“ pristatoma ir keletas mažesnių formatų S. Saukos tapybos naujienų.

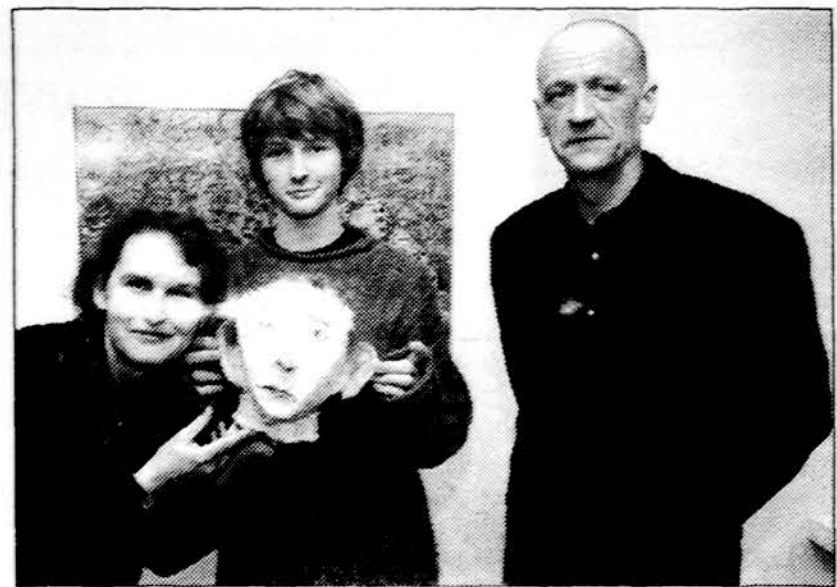
N. Saukienė į Vilnių atvežė apie dvi dešimtis naujausių savo darbų. Pasak autorės, kiekvieną savo paveikslą ji tapanti, kaip pirmą ir paskutinį. Dailininkės drobėse atgyja aljūšiai, žolynai, alyvos, kiti auga-

lai, grumiasi žalia, raudona, mėlyna spalva. Toje augalų idilėje, tik gerai išsiūrejęs, gali įžvelgti vaikų figūreles, kurios ten išsisi, tarsi motinos išciose. Kai kurie darbai, nors kurti atskirai, pagal vyraujančią motyvą jungiami ir triptikus. Pasak N. Saukienės, jos drobės galima derinti ir kokioms žaidimų dėlionėms, kuriant dideles žolynų pievas. Autorė sako, tapanti lyg ir natūrmortus: susistatanti viską į savo atitvertą kampa – alijošius, žoles, džiovintas ir gyvas, kloja vieną ant kito audinius ir žolynus, tačiau siekianti tapyti lyg ir peizažą, pilną oro ir erdvės.

Mykolui Saukai ši paroda – pirmasis viešas savo kūrinių parodymas. Pasak mamos, nuo mažens, specialiai nemokytas, be pašalinių pagalbos stūnis kuria įvairius objektus, pasi-

telkdamas popierių, kartoną, natūralius plaukus, dažus, klijus, lipnią juostą ir kt. Jo eksponuojamų „Galvų“ skulptūrinių formos – labai autentiškos, kartais net baugiai naturalistinės.

Anot paties autoriaus, iš pradžių šie darbai buvę gana primityvūs, daryti „papjė masė“ technika, tačiau vėliau išgudrinęs – iš vienos pasidaro karkasas, apklįjuoja jį tualetiniu ir paprastu popieriumi bei audiniu, nuspaldina kūno spalvos dažais ir prilipdo nukirptų savo arba sesės plaukų. Šiurpą keičiančių „Galvų“ idėja jam gimusi, perskačius knygą apie Moby Dick, kurioje aborigenas neša į turgų lavono galvą. „Ir aš užsimaniau tokią pasidaryti“, – aiškina savo sumanymą Mykolas, jau sukūręs apie dvi dešimtis tokių „skulptūrų“. (Elta)

Dailininkai Nomedos ir Šarūnos Saukai su sūniumi Mykolu, kuris pirmą kartą dalyvauja Saukų šeimos kurybos parodoje „Nauji darbai“. Tomo Černišovo (Elta) nuotr.

JAU ŽUDO IR MERGAIČĖS

Tikriausiai visi sutiks: pernelyg anksti, spaudžiami ES, panaikiname mirties bausmę. Akivaizdu, kad europietiško humaniško žmogžudžiams taikymas (nėra mirties bausmės), galbūt tinkamas V. Europai, Lietuvoje ir kitose buvusio komunistinio bloko šalyse duoda šurpių rezultatų. Daugejant žmogžudysčių, visuomenė tarsi pratinama būti žudoma. Ir nespurdėti, neprotestuoti, nesaukti. Esą žmogžudžio gyvybė yra tokia pat šventa, neliečiama, kaip ir bet kurio piliečio, mirties bausmė esą pažeistų jo pilietines ir žmogaus teises.

Nekaltos aukos gyvybė palyginus su žudiko gyvybe nuvertinama, ji yra tarsi antrarušė, nors pagal sveiko proto logiką turėtų būti atvirkščiai. Aukos problema tarsi ištrinama. Tokia pakantumo žmogžudžiams logika tarsi sakoma: bala jos (aukos) nematė, ji vis tiek negyva ir nieko čia nepadarysi. Būtų suprantama, jeigu tokia logika (kad ir iškreipta) duotų rezultatų: mažėtų žmogžudžių. Deja, taip nėra. Žmogžudžiai naudojami mirties bausmės nebuvimu. O kalėjimas daugeliui iš nusikaltėlių yra antrieji namai. Čia linksma kompanija, pakankamai geras maistas, nereikia dirbti, gali susikombinuoti alkoholio, narkotikų ir pan. Išėjus į laisvę dažnam iškyla net ir maitinimosi problema. Todėl ir yra nuteistų net po 7–8 kartus.

Mes bejeigiskai, kas baisiausia, jau beveik abejingai, stebime, kaip žudomi kaimuose senai. Neseniai pagautas vaikiko veido, linksmas jaunuolis nužudęs net septynis senokus. Kudiškių lavonėliai šiukšlių dėžėse taip pat ne naujiena. Yra dar kraupesni atvejai, kai apduję nuo svaigalų žmogėnai nužudo savo tėvą ar motiną. Ir tokios žmogžudystės savaip toleruojamos: žmogžudys po kelių metų išeina į laisvę. Žmogžudžių amžius vis jaunėja. Vis dažnesni atvejai, kai žudo paaugliai, net ir mergaitės. Kiek anksčiau trys paauglės nužudė savo bendramokslę ir įmetė į šulinį. Neseniai jaunuoliai kaimo nužudė senokus, o jų anukę pagrobė.

Šiomis dienomis visus sukrėtė Kauno J. Vileišio vidurinės mokyklos dviejų moksleivių nužudymas. Žudant dalyvavo tos pačios mokyklos moksleiviai, tarp jų dvi mergaitės. Daug postringaujama apie demokratiją, žmogaus teises, bet užmirštama, kad neužtikrinta

svarbiausia žmogaus teisė – teisė į gyvybę.

Politikai aršiai tuščiažodžiauja dėl vieno oponento žodžio, straipsnio ar karikatūros spaudoje, bet suserga kurtumu ir vištakumu, kai susiduriama su žmogžudystės problema. Ne-
duok Dieve suabejoti ES institucijų musulmoniškų užsispyrimu dėl mirties bausmės absoliutaus draudimo. Iš karto karjerai galas.

Matome teleekrane Vokietijoje suimta žmogėdra. Jis nužudė ir suvalgė žmogų. Teismo salėje visi laikosi ramiai, oriai, dalykiškai (o žiūrint į ekraną norisi šaukti). Advokatai bičiuliškai spaudžia žmogėdrą ranką, pareiškia, kad ji vertėtų paleisti, nes nėra tokio straipsnio Vokietijos baudžiamajame kodekse, pagal kurį ji galima būtų teisti. Vis tik jis gauna aštuonis su puse metų. Kalbama, kad jeigu jis gerai elgsis, iš kalėjimo išeis anksčiau. Kalėjime jis nesirošia leisti laiko veltui, rašysias romaną, kaip papjovė ir suvalgė žmogų. Smulkiai su visomis detalėmis. Tikra idilija, tik jau ne visi pastebi, kad išsigimeliška.

Pusė kudiškių Lietuvoje žūsta dėl abortų. Todėl ir esame pasmerkta tauta, mūsų miršta beveik dvigubai daugiau negu gimsta. Ir niekas dėl nekaltai nužudytų gyvybių per daug nesijaudina (tik Bažnyčia), o dėl žmogžudžių, dėl jų gyvybių gulame kryžiumi, nors 90 proc. Lietuvos gyventojų pasisako už mirties bausmę. Tai bent demokratija!

Vienas rusų teisininkas, dalyvavęs diskusijoje dėl mirties bausmės, pateikė tokį pavyzdį: žmogžudys, nužudęs du žmones, buvo įkalintas, gerai elgėsi, buvo anksčiau laiko paleistas. Po to jis nužudė dar 25 žmones. Vėl buvo suimtas ir tada jau nuteistas mirties bausme. Jeigu ši bausmė būtų įvykdyta po pirmo nusikaltimo, 25 žmonės būtų likę gyvi.

Pagarbės žudikas Jonaitis buvo taip pat anksčiau laiko paleistas iš kalėjimo, kur sėdėjo už itin žiaurią žmogžudystę. Rezultatas: „pakelių maniakas“ išprievartavo ir nužudė dar keturias merginas. Štai kuo atsigrežia visuomenei humaniškas žmogžudžiams!

Rusijoje prie Rostovo žudikas Čikotilo nužudė 52 moteris ir paaugles. Jeigu jam nebūtų įvykdyta mirties bausmė, kiltų neramumai.

JAV žmogžudys susprogdino Oklahomą prekybos centru. Nukelta į 5 psl.

Sveikinimai „DRAUGUI“ 95

metų jubiliejaus proga
dim. kpt. ELIZIEJO ŠLEKIO vardu,
kuris neseniai irgi šventė savo
90 metų jubiliejų
(Lietuvos Karo mokykla '37),
taip pat reiškiamė nuoširdžią padėką
„KARIŪNO“ chorui už aktyvią veiklą
puoselėjant Lietuvos kariuomenės
tradicijas.

Eliziejaus vaikai:
dr. Arūnas Šlekys,
Gražina Matukienė, Živilė Stanton,
jo aštuoni anūkai ir trys proanūkai.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO.
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versl. 49 metų)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarušienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

A&S Šildymas
Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

„Draugo“ skelbimų
skyrius
Tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBA

SPA CONSTANTINE
REIKALINGI
• manikiūristai
• masažistai-terapeutai
• odos priežiūros specialistai/estetikos
Tel. 708-945-8051, Conie.

Reikalingas vyras dirbti
parke (nemokamai
apgyvendinime).
Tel. 847-980-7887.

Caregiver job for live-in position
in Wisconsin; good pay; must
have valid work permit, S.S.,
D.L. and experience.
Call 262-657-8044

SEMI-TRAILER MECHANIC.
Busy fleet shop needs experienced
semi-trailer mechanics. Third shift
positions open. Good pay and bene-
fits. Must be able to read and speak
English. Call for appointment.
773-379-9711, ext 117.

Installers wanted windows,
doors, aluminum siding.
Experienced only
708-645-0055

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21
Pro-Team
Bus.: 708-361-0900
Vok. Mob.: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail:
d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠCERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į
DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir
sąžiningai patarnauja nuo 1986 m.
Nuosavybį įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark
properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil. 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybį įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant
paskolą
• Pensininkams nuolaida

IŠNUOMOJA

Pasaulio Lietuvių Centre,
LEMONTE,
išnuomojamas 4 kambarių 2
miegamųjų butas.
Tel. 630-243-8178.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$600 — \$640;
2 mieg. — \$680 — \$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Nebrangiai išnuomojami atskiri
kambariai ir butai po 3-4 kamb.
su baldais.
Yra indaplovės, garažai.
Tel. 773-934-3092.

APT. FOR RENT
3 rms., 1 bdrm., 2nd floor, applian-
ces, coin-laundry, owner heated,
\$350 per month + 1 1/2 security,
71 st. & Spaulding. 773-581-7883.

Prie 66 ir Kedzie išnuomojamas
3 kambarių butas antrame
aukšte. Kaina \$420.
Tel. 708-275-2070 (mob.);
708-425-7160.

Twenty first lesson. (Twenty first
leson) — Dvidešimt pirmą pamoką.

How did you spend yster? (Hau
did ju spend yster) — Kaip praleidai
Velykas?

This year our family got togeth-
er during Easter and we had the
nicest time. (This jyr aur family gat
together diuring Yster, end ui hed tha
naigest taim) — Šiomet mūsų šeima
susirinko per Velykas ir mes labai maloni-
ai praleidome laiką.

Our family lives too far away
from each other, therefore, we visi-
ted by telephone. (Aur family livs tu
far auey fram yč ather, therfor ui vizited
bai telefoun) — Mūsų šeima gyvena per
toli vieni nuo kitų, todėl mes pasi-
kalbėjome telefonu.

We went to the early six thirthy

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaikė

Mass, to commemorate Jesus' rising
from the dead. (Ui uent tu tha ery siks
thirty Mēs, tu komemoreit Džyzus raiz-
ing fram tha ded) — Mes eįome į anksty-
vas, pusę septynių ryto Mišias paminėti
Jėzaus prisikėlimą iš numirusių.

We went to Mass at ten o'clock, the
church was really crowded. (Ui uent tu
Mēs et ten aklak, the čerč uoz ryly
krauded) — Mes eįome į dešimtos valan-
dos Mišias, bažnyčia buvo perpildyta.

Many people go to church only
during the holidays. (Meny pypl gou
tu čerč only diuring tha halideys) —

Daug žmonių eina į bažnyčią tikrai per

šventes.
We try to go every Sunday, but
sometimes we don't make it. (Ui trai to
gou evry Sandey, bat samtains ui dont
meik it) — Mes bandome eiti kiekvieną
sekmadienį, bet kartais nepasiseka.

After Mass, our family went to
my aunt Gražina's and celebrated.
(Efter Mēs aur family uent tu mai ent
Gražina's end selebreited) — Po Mišių
mūsų šeima nuvažiavo pas mano tetą
Gražiną ir mes šventėme toliau.

We had a good egg fight, my
uncle Gediminas had the strongest
Easter egg. (Ui hed a gud eg fait, mai

ankl Gediminas hed tha strongest Yster
eg) — Mes daužėme kiaušinius, mano
dėdė Gediminas turėjo stipriausią
margutį.

We had an Easter egg hunt, like
the Americans do. (Ui hed en Yster eg
hant, laik tha Amerikens du) — Mes
ieškojome paslėptų kiaušinių, kaip
amerikiečiai daro.

Why didn't you celebrate like
the Lithuanians? (Uay didnt ju sele-
breit laik tha Lithuanians) — Kodėl jūs
nešventėte, kaip lietuviai?

Grazina's husband is an Ameri-
can, they like to keep his tradi-
tions. (Gražinas hasbend iz en
Ameriken, they laik tu kyp hiz
tradišions). — Gražinos vyras yra
amerikietis, jie mėgsta laikytis jo tradi-
cijų.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

PERSIUNČIAME Į LIETUVĄ REMONTUOJAME PARDUODAME

NAUJI KURIAVIMO BŪDAI
PADEDAME ĮSIGYTI AUKCIONUOSE
TEL: 708-430-6880

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

EDVARDUI ŠULAIČIUI – žurnalistui ir sporto reporteriui, kybartiečiai ruošia pagerbimą, kuris įvyks balandžio 30 d., 12 v.p.p. „Seklyčioje“. Buvusius kybartiečius, draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti. Del informacijos skambinti J. Puodžiūnui, tel. 773-778-7182, arba E. Roženienei, tel. 815-407-0873.

BRIGITA TAMOŠIŪNAS, GYV. Lemont, IL. Draugo fondo pavasario vajui atsiuntė 100 dol., pasiekdama 1,000 dol. įnašų sumą ir tapo Draugo fondo **garbės nare**. Sveikiname naują narę ir dėkojame už paramą.

JAU PRABĖGO DVIDEŠIMT metų kai 1983 m. mirė Julija Černienė. Šv. Mišios bus aukojamos Šv. Kazimiero bažnyčioje, Vilniuje, balandžio 25 d., 12 v.p.p. Černių ir Gylių šeimos nuoširdžiai kviečia a.a. Juliją prisiminti savo maldose. Mylimos motinos liudi ir pasigenda dukterys Dana Černiūtė Gylienė, Marytė Černiūtė, sūnus Algirdas ir Vytautas Černiai. Motinos atminimui šeima pinigine auka parėmė Vaikų laikinos globos namus Marijampolėje ir daugiavaikes šeimas Gargžduose, kad pagerinti sąlygas bei duoti viltį šviesesnei atečiai.

PLB LITUANISTIKOS KATEDRA ir Amerikos lietuvių taryba (ALT) praneša, kad pirmadienį, balandžio 19 d., 7 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje istorikas dr. Darius Formanovičius iš Bradford universiteto Anglijoje skaitys paskaitą „Europos Sąjunga, ar Europos – Atlanto bendrija?“ Visuomenė kviečiama pasiklausyti šios mums aktualios temos.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, balandžio 17 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road., Chicago. Mišias aukos kunigas James Halstead. Kunigas James Halstead yra DePaul universiteto Religijos katedros profesorius. Yra daug kartų lankęsis Lietuvoje. Prašome visus dalyvauti.

BALANDŽIO 23 D., PENKTADIENI, 6 v.v. Jaunimo centro kavinėje įvyks kun. K. Ambraso knygos apie pedagogą Juozą Masilionį „Būk bitele“ pristatymas. Maloniai kviečiame dalyvauti.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygardos metinis suvažiavimas įvyks balandžio 24 d., 9 v.r. Pasaulio lietuvių centro Bočių

menėje. Kviečiame visus, kurie domisi Vidurio vakarų apylinkių veikla, Kazimierinių kapinių likimu, Lietuvių fondo įstatų pakeitimu, lietuviybės išlaikymu Amerikoje ir kitais lietuviams svarbiais reikalais. Užsiregistruoti arba daugiau informacijos galima gauti skambinant Aušrelei Sakalaitėi, tel. 630-243-6302.

„DAINAVOS“ ANSAMBLIO koncertas įvyks sekmadienį, balandžio 18 d., 12:30 v.p.p., tuojau po šv. Mišių Lietuvių fondo salėje, PLC. Po koncerto vaisės didžiojoje salėje.

DĖMESIO! SAMDOMAS autobusas į „Trubadūro“ spektaklį. Autobusas išvyksta iš PLC, balandžio 25 d., 1:45 v.p.p. Registruotis prašome telefonais: 708-346-0756, 630-243-0791. Organizuoja LB Lmonto apylinkės socialinių reikalų skyrius.

BALANDŽIO 20 D., 12:30 V.P.P. Iliojaus universitete Čikagoje, Lecture Center D1 paskaitą skaitys prof. Darius Furmanovičius iš Bradford universiteto (Anglija) tema „Lietuvos sugrįžimas į Europą: Kaliningrado–Koenigsbergo klausimas“ (Lithuania Rejoins Europe: the Kaliningrad–Koenigsberg Issue). Renginį organizuoja PLB Lituanistikos katedra ir Amerikos lietuvių taryba (ALT). Įėjimas nemokamas.

ŠEŠTADIENI, BALANDŽIO 17 D., 8 v.v. ir sekmadienį, balandžio 18 d., 3 v.p.p., Oakton Community College, Footlik Theater, 1600 East Golf Road, Des Plaines, IL, vyks Oakton Six Piano Ensemble koncertas. Vienas iš ansamblio dalyvių, Manigirdas Motekaitis, šeštadienio koncerte skambins solo kūrinių – Giedros Gudauskienės „Trys impresijos lietuviškomis patarlėmis“. Visuomenė kviečiama atvykti į koncertą.

KVIEČIAME VISUS Į PAVASARINĮ Atvelykio pasilinksminimą, kuris įvyks Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Čikagoje, balandžio 17 d., 7 v.v. Bus skanaus maisto, gros smagi muzika, vyks loterija. Ruošia gen. T. Daukanto Jūros šaulių kuopa. Del informacijos skambinti tel. 773-583-7205.

CICERO JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS „Klaipėda“ metinis susirinkimas vyks balandžio 18 d., sekmadienį, 12 v.p.p. Šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, susirinkimų kambaryje (įėjimas – iš galo, nuo bažnyčios). Susirinkime visų kuopos narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo bus pabendravimas.

Dvi mokslini

Audronė ir Šarūnas Užgiriečiai, gyvenantys Čikagos apylinkėse, švenčia 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Užauginę vaikus, jie bando išeiti į pensiją, bet, anot Audronės Užgiriienės, tai daryti nelabai sekasi, nes darbų tik daugėja.

I dr. Audronės Užgiriienės pavarde atkreipiau dėmesį tvarkydama JAV Lietuvių Bendruomenės istorijos knygą. Ten ji minima kaip Švietimo tarybos projektų bendradarbė. O pagal specialybę ji – chemikė. Seselių kazimieriečių auklėtinė Maria gimnazijoje, baigusi aukštuosius mokslus, dirbo tiriamąjį darbą moksliniuose institutuose. Artimiausiu su susipažinti teko, kai Audronė Užgiriene su seseria Dalia Anyšiene labai originaliai minėjo savo tėvėlių – Marijos ir Petro Stakių atminimą Panevėžyje, kur ta proga buvo surengusios Sonatos ir Roko Zubovų koncertą. Tuomet teko išgirsti įdomių istorijų apie jūdvių gimtąjį Panevėžį, kurį seserys apėjo dar mažos mergaitės, ir tėvelio gimtinę Miežiškį šalia Panevėžio. Šiomis dienomis iš spaudos turi išeiti šio miestelio monografija. Stakytės, žinoma, neliko nuošalyje nuo šios iniciatyvos. Dar kartą Užgirių pavarde teko matyti variantus Tautos fondo mokyklos įdukrinųjų sąrašus. Jie įdukrino Šarūno Užgirių tėvelio Igno Zaleckio – Užgirių gimtųjų vietų – Pakruojo rajono Pašvitinio vidurinę mokyklą (norėdamas išvengti trėmimo į Sibirą, tuometinis Vilniaus miškų urėdas 1940 metais pakeitė pavardę).

Na, o patį Šarūną Užgirių jo kartos Čikagos lietuviai mini kaip talentingą mokslininką,

kuris yra dalyvavęs lietuvių išeivių organizuojamuose Mokslo ir kūrybos simpoziumuose. Šiuo metu – inžinerijos mokslų konsultavimo bendrovės Triodyne, Inc, prezidentas. Po minėto koncerto Panevėžyje praejusį metų pabaigoje Šarūnas Užgiris, Lietuvoje pabuvęs vos keletą dienų, nors ten turėjo daug rūpestių, susijusių su pagalba Lietuvos verslui, skubėjo grįžti į Ameriką, kur buvo kviečiamas dalyvauti iškilmėse. Amerikos mechanikų inžinierių sąjunga; įsteigta 1880 metais, įteikė jam garbės nario žymenį. Šis titulas užsitarnaujamas daugelį metų priklausant organizacijai ir nuopelnus ruošiant inžinierius bei dalyvaujant moksliniuose tyrimuose. Šarūnas Užgiris keliolika metų profesoriavo Illinois technologijos institute ir specializavosi mechaninių sistemų bei kontrolės srityje. 1970 metais jis įkūrė Triodyne, Inc., – inžinerijos konsultantų bendrovę Niles, IL, kuri specializuojasi mechanikos saugumo srityje.

Vienas pirmųjų ir žymiausių mokslininko Šarūno Užgirių pasiekimų yra 1968 m. pradėta projektuoti mašina, nuskambėjusi pasaulyje kaip „Mėlynoji liepsna“. Tai buvo raketiniu varikliu varomas eksperimentinis automobilis, kuris pasiekė 1003,65 km per valandą greitį. Pirmą kartą istorijoje žmogus važiuojo tokiu greičiu žeme. Raketos variklį projektavo inžinierius Džimas Makornikas, aerodinamines problemas sprendė Illinois technologijos instituto profesorius T. Torda, konstrukcijos klausimais rūpinosi profesorius Šarūnas Užgiris su savo studentais. „Mėlynoji liepsna“ buvo išbandyta

Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos (ALGS) valdyba maloniai kviečia dalyvauti ALGS pobūvyje, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 24 d., jaunimo centre, 5600 South Claremont Ave., Čikagoje.

PROGRAMOJE

Pirma dalis: Jaunimo centro kavinėje
6:00 – 6:30 Užkandžiai
6:30 – 6:40 ALGS pobūvio atidarymas (prof. Arvydas Vanagūnas)
6:40 – 7:10 Paskaita tema „Krūties vėžys, diagnozė ir gydymas“ (dr. Deimantė Tamoševičienė)
7:10 – 7:30 ALGS spauda (prof. Dalia Giedrimienė)
7:30 – 7:45 ALGS tinklapis (dr. Enrikas Vainorius)
7:45 – 8:00 Pranešimai ir pokalbiai (prof. Arvydas Vanagūnas)

Antra dalis: Jaunimo centro galerijoje

8:00 – 8:05 Mirusiųjų pagerbimas
Nuo 8:05 Vakariene, kokteiliai, vynas...
Maloniai kviečiame dalyvauti ir Jūsų „antrąsias puses“, draugus bei pažįstamus. Pobūvio mokestis 50 dol. asmeniui. Atvykstantiems iš toliau siūlome apsistoti viešbutyje: Red Roof Inn Downtown Hotel, 162 East Ontario Str., Chicago, IL.
Apie dalyvavimą prašome pranešti iki balandžio 19 d. telefonais: 708-386-3454, 312-695-2758 (dr. Arvydas Vanagūnas) arba e-paštu: info@lithuanianresearch.org (Skirmantei Miglinienei), jurateadomeniene@hotmail.com (Jūratei Adomėnienėi), arba rasa_kazlauskaite@rush.edu (Rasai Kazlauskaitei).

Lietuvių opera kviečia

IL TROVATORE

Bilietai į fantastišką operą „Trubadūras“ parduodami

I „Trubadūro“ operos spektaklį, įvyksiantį sekmadienį, balandžio 25 d., 3 v.p.p. Mortono aukštesniosios mokyklos auditorijoje, 2423 S. Austin Blv., Cicero, IL, o taip pat į pooperinį koncertą, kuris bus sekmadienį, gegužės 2 d., 3 v.p.p., Jaunimo centre, bilietus galima įsigyti PLC, Lemonte, šį sekmadienį, balandžio 18 d., prieš ir po 9 v.r. ir 11 v.r. Mišių. Kviečiame šioje apylinkėje gyvenančius operos bičiulius pasinaudoti

šia proga. Savaitės metu bilietai parduodami „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str. Chicago. Į abu renginius bilietus galima užsisakyti ir paštu, pridėdam sau adresuotą vokelį su pašto ženklų. Užsakymus siųsti Lithuanian Opera Co., Inc., 3222 W. 66th Pl., Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos apie šiuos renginius jums suteiks Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, tel. 773-925-6193.

SKELBIMAI

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

DĖMESIO! DĖMESIO!Neseniai

atvykote, ieškote darbo ar

buto, tačiau skelbtis

laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS

jūsų skelbimą išspausdins

nemokamai. Tereikia

paskambinti tel. 773-585-

9500 ar užsukti į DRAUGO

administraciją adresu 4545

W. 63 St., Chicago, IL 60629.

nkų ir tyrinėtojų kartos

Audrone ir Šarūnas Užgiriai Kernaveje.

išdžiūvusio druskingo Bonevilio ežero dugne Kalifornijoje. Automobilio korpusas buvo pagamintas iš aliuminio lydinio, užpakalinė dalis aptraukta titano lydinio lapais. Forma — ilgas, į priekį smailejantis „cigaras“ su vairuotojo kabina užpakalyje ir aukštyje išsišovusių lėktuvo tipo stabilizatoriumi. Mašina buvo varoma skystų natūralių dujų ir vandenilio peroksido mišiniu, stabdoma parašitais. Liemens ilgis — 11.65 m., bendras aukštis — 2.65 m, mašinos svoris — 3 tonos. „Mėlynosios liepsnos“ vairuotoju buvo pakviestas G. Gabelich iš Amerikos kosmonautų būrio. Yra atlikęs ir daugiau tyrinėjimų.

Tokius pat išradėjo gabumus demonstruoja ir jauniausias sūnus Karolis, kuris, dar mokymasis gimnazijoje, dalyvavo jaunųjų tiltų konstruktorių konkurse ir laimėjo premi-

ją. Šiuo metu, vasarą praleidęs skautų stovykloje, Karolis pradėjo studijuoti mechanikos inžineriją Purdue universitete.

Audronė ir Šarūnas užaugino iš viso 4 vaikus, visi jie buvo auklėjami lietuviška dvasia. Mama Audronė pasakoja, kad vyriausią sūnų Arėją augino seneliai Stakės, todėl jis keletą pirmųjų metų kalbėjo lietuviškai. Senelis jam skaitydavo lietuviškas pasakas, todėl dabar chemijos daktaras Arėjas Užgiris savo sūneliui taip pat skaito pasakas, tik, juokauja Audronė Užgiriene, — nori savo atžalą auginti labai intelektualiai ir skaito Donelaičio „Metus“. O klausytojui dar tik pusantrų metų.

Sūnus Vaidas, biznio vadības specialistas Amerikos Rytuose, augina dukrelę Emą. Dukra Aidė, baigusi architektūros mokslus, dalyvauja tyrimuose,

kaip taupyti energiją ir apsaugoti gamtą.

Vyresnieji Užgiriai yra Lietuvos piliečiai. Lietuvos pilietybę yra priėmęs ir vyriausias sūnus Arėjas, o Lietuvai ypač šiltes jausmus jaučia visi Užgirių vaikai, kurie protėvių žemėje turi ir savo kampą. Šarūnas Užgiris yra atsiėmęs tėvo, Nepriklausomybės karo savanorio, Žvirblionių dvarą netoli Pašvitinio. Nors pastatų nėra išlikę, bet visų širdis jaudina laiko audras iškentęs senas milžinas ažuolas, kuris yra savotiškas traukos centras ir lietuviškų giminių šaknų simbolis.

Ilgiausių, laimingiausių metų — dainavo sukaktuvinės gegužinės dalyviai Audronei ir Šarūnui Užgiriams žalioje jų sodyboje Highland Parke, skambančiame Ravinia festivaliais.

Audronė V. Škiudaitė

K. Milkovaitis, B. Brazdžionis, O. Dautartaitė, D. Mitkienė, P. Visvydas, Alė Rūta Kalifornijos rašytojų vakare Los Angeles. 2001 m. kovo mėn.

OLITA DAUTARTAITĖ „INTYMI IŠPAŽINTIS“

Lietuvoje ir Amerikoje, Ldaugeliui gerai žinomą Olitą Dautartaitę, dabar besidarbuojančią Los Angeles teatro sambūryje, pakvietėme į Čikagą. Čia ji suvaidins savo teatrinės veiklos keturiasdešimtmečiui pastatytą monospektaklį „Intymi išpažintis“. Jį režisavo Vytautas V. Landsbergis, Čikagos visuomenei žinomas kaip trumpametražinių filmų kūrėjas. Pats spektaklio pavadinimas nusako temą. Spektaklio pagrindinė idėja puikiai nusako režisieriaus mintis: „Nėra negražaus gyvenimo, visos mūsų klaidos nuostabios, jei jas sugebi suprasti, apmąstyti, apgailėti — tik tada keitiesi“. Spektaklio tikslas, mano manymu, būtų —

paraginti žmones atvirumui, nuoširdumui ir pakviesti gyventi tiesoje. Monospektaklis (vieno aktoriaus) pats sunkiausias žanras teatriniam mene. Tam gali ryžtis valingas, talentingas, turtingos natūros aktorius. Galėčiau palyginti tokį vaidinimą su ėjimu lynu virš bedugnės — arba nukrisi, arba ne. Ir kiekvieną spektaklį laukia savęs išmėginimas. Aišku tai yra įdomu ne tik aktoriui, bet ir žiūrovui.

Taigi gegužės 15 d. 7.30 v.v. ir įvyks tas „išbandymas“. Spektaklis vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje. Įdomu tai, kad po spektaklio aktorė padainuos keletą „žiaurių“ romanų.

Vakaras bus netipiškas ir

įdomus. Todėl kviečiu visus nepraleisti progos pabūti su įdomiu žmogumi ir talentinga aktore Olita Dautartaitė.

Bilietus galėsite įsigyti nuo balandžio 20 d. krautuvėlėje „Lietuvėlė“, „Seklyčioje“, „Lithuanian Plaza Bakery and Deli“, kavinėje „Bravo“ ir „Atlantoje“. Spektaklio dieną — prie įėjimo į salę. Paskubėkite įsigyti bilietus, nes vietų skaičius sumažintas.

Pasirodymą organizuoja „Teatras — studija Kaukė“ ir jos vadovai Apolonija ir Petras Steponavičiai. Visais klausimais kreipkitės telefonu: 708-387-2067.

A. Steponavičienė

ŠV. VELYKOS ŠVČ. M. MARIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJOJE

Kaip greitai atskubėjo šv. Velykos. Tai gražiausia šventė. Čia atbunda visa gamta. Gelės pamažu kelia galveles ir sveikina prisikėlusį Viešpatį. Paukšteliai neatsilieka ir savo čiulbėjimu sveikina visus. Tą dieną, nors oras ir buvo šaltokas, tačiau mūsų bažnyčia susilaukė daug piliiečių. Tai trečioji banga gausiai užpildė praretėjusią spragą.

Mūsų kartos žmonės, jau iškeliavo į amžinus namus. Vaikai užaugo ir kaip tie paukščiai išskrido iš savo lizdo.

Džiugu, kad mūsų jauno ir energingo kun. J. Kelpšos dėka, bažnyčia praturtina visokiomis staigmenomis.

Be gražiai skambančio choro, prisidėjo G. Razumienės vadovaujamas kanklių ansamblis su skudučiais — buvo labai jau

gražu.

Sesėlė Ramutė, papuošė gražia procesija. Nors svetimi vėjai smarkiai pučia, bet turint tokį stiprų pamatą, mūsų Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija ilgai, ilgai dar bus lietuviška ir kamienas nesutrūnys.

Taigi, lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti.

Stasė Viščiuvienė